

عدد — ۸۰

جریده اسلامیه

شیمدیلک هفته ده بر نشر اولور .

امور اداره و تحریریه و اعلانات و سائرہ
ایچون مدبر مسئولہ سراحمت ایدملیدر .

صرفای امتک مقالات متصوفانه لرینه
حرید صوفیه تک صیفه لری آچقیدر .
درج ایدلمیان اوراق اعاده ایداز .

نسخه سی ۴۰ پاره در

ابونه سی : بر سنه لک اعتباریلہ ممالک
عثمانیه ایچون ۴۰ آلتی آیلغی ۲۵ فروش
وممالک اجنبیه ایچون اون ایکی فرانقدر

حل اداره باب عالی جوارنده ابوالسمود
جاده سنده نجم استقبال مطبعه سی

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، سیاسی جریده اسلامیه در

او ذات دخي جواباً بو بيتي يازمش :

شربت الحب كاساً بعد كاس فا نفا الشراب ولا رويت
عجتي ، قدح بقدح ابجدم ده نه شراب دو كندی نه ده بن قائم .

رباعيه

من بحري ام تشنه لب وني پاياب مان اي ساق تشنه بي را درياب
صوبست جواب مي خورم باد ثواب ني باده شوم تمام وني من سيرياب
تشنه لب و صبر سز بر بحري يم ساق : متنبه اولوب بوشنه بي
متدارك بولون . بر مدتنبهرو خالص شرابي سو كي ابجدوم . نه باده
تمام اوليور نه ده بن سيرياب اوليورم .
از جمله حيا وحشمت پرده سنك رफी و ناموس و دهشت حجابك زوالی
در چونكه سكر محبت استيلا ايندكه محبت ، بو موجوداتك هيستدن
يوزدوندوربر ، انبساط بساطنده اوطوربر و اونك ضدی اولاهر شيدن
انكني طويلار .

رباعيه

خوش آنكه شوم مست و بسوت كندرم كستناخ آيم بهاء رويت بكرم
كه حقه لعل در فشانت بوسم كه خلقة جمد مشكوبيت شرم
نه خوشدر اوزمان كه سرخوش اولوب طرف عاليكزه كچرده
كستناخه بر حاله كلوب ماه رويكه باقارم . كاه انجوشار اين حقه
لعلكي اوپر كاه مستيكبو اولان خلقة جمد زلفكي سوهرم ..
مابدي وار

كلام الدين خربوتي

علويات اسلام

ام الفساد ، سم العباد بر مشروب ممنوع :

— خمر —

— مابعد —

(۱۱)

۲ — وقال ايضاً (في سورة النحل)

انما حرم عليكم الميتة والدم ولحم الخنزير وما اهل لغير الله

به فن اضطر غير باغ ولا ماد فان الله غفور رحيم

مضمون شريفي : (الله تعالى سزه ميتة يعني بوغازلنمدن نولمش
ودم ولحم خنزير و الله تعالى بدن غيرينك اسميله ذبح ايديلاني حرام ايتدي ؛
كيم كه محرماندن برينك ضرورتله اكلنه محتاج قلوب ضرورتی دخي يعني
و عصيان و ظلم و نامشروع سفر حالارنده دكل ايسه بو محرماندن طالب
لذات بولنيمرق سدرمق ابدجك مقدار اكل ايدرسه الله تعالى انك بو
كناهي مغفرت و اكلنه رخصت ايله رحمت ايديجيدر .)

۳ — وقال ايضاً (في سورة الانعام)

وما لكم الا تاكلوا مما ذكر اسم الله عليه وقد فصل
لكم ما حرم عليكم الا ما اضطررتم اليه وان كثيرا ليضلون

بأهوائهم بغير علم ان ربك هو اعلم بالمعتدين

مضمون شريفي : [وندر بو حال سزده كه ذكر اسم الله ايله ذبح
ايديلاني يعني ذبح محنده اوزربنه خدانك ناهي ذكر ايديلاني شي اكل
ايتيورسكز ؟ حالبوكه - حال ضرورت و احتياج شديديك غيري ده -
اوزريكزه اكل حرام قلنان شيلر سزه (حرمت عايكم الميتة) آيتده
بيان و تفصيل ايداش ايدى . جوق كيمسه لر علم و دليلمر هوسات
نفسانيه لرينه اوبهرق حلالی حرام حرامی حلال قلوب خاني طوغري
بولدن اخراج ايله ضلالتنه صابديرلر . تحقيق ربك حدى تجاوز يعني
حقدن باطله عدول ايدنلري هر كس دن دها اعلا ياور .]

۴ — وقال ايضاً (في سورة الانعام)

قل لا اجد في ما وحي الى محرم على طاعم يطعمه الا ان
يكون ميتة او دماً مسفوحاً ولحم خنزير فانه رجس او فسقاً
اهل لغير الله به فن اضطر غير باغ ولا ماد فان ربك غفور رحيم

مضمون شريفي : [يا محمد سن سويلكه بكا كان وحي الهميده طاعمك
اكل ايتديكي شيلر ايجنده حرام قائمش بر ييهجك بولدم ، مكر او طعام
يعني اكل ايتديكي شي بوغازلنموب نولمش و يا بو غامش ميتة يعني حيوانات
لاشمندن و يا جاري قلندن و يا خود بي شبهه مردار بولنان لحم خنزير بدن
ويا خود كه الله تعالى نك غيري اسمنه صوت قالدريلهرق فسقاً بوغازلنش .
حيواناتك لمدن عبارت بولنه ، بولنر حرامدر . بو محرمات انجق :
يعني و تدمي بولنه كيدلماش ، سدرمق درجه سي آشاماش بولنامق
شرطيله اجبار و اضطرار و احتياج شديده اكل ايديله ياورلر . محقق
در كه سنك ربك بو كي احتياج و اضطرار شديدي ايله اكل محرمانه
مجبور قالانلر ايجون بو وجهله اكل حرام ايتلرندن طولاني غفور و
ورحيمدر .]

۵ — وقال ايضاً (في سورة المائدة)

... ورضيت لكم الاسلام ديناً فن اضطر في غصبة

غير متجائف لاثم فان الله غفور رحيم

مضمون عاليي : [... و سزلا ايجون دين جهنندن دين اسلامي
اختيار ايتدم ؛ كيم كه بر محله آچاقلدن مضطرب قلوب طعام بولديني
حاله محرمات معاومدن كرهاً يعني اناره ميل و محبت ايتكميزين سدا
رمق ابدجك قدر اكل ايدرسه الله عظيم الشأن آنك بو كناهي
مغفرت و بو مقدار قابلي اكله رخصت ايله مرحمت ايدر .]

قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم

الضرورات تبيح المحظورات

مضمون شریفی: [ضرورتار محظوراتی یعنی ممنوع و حرم شکاری

مباح قیلاز .] [*]

بالاده کی آیات جلیله و حدیث شریف معروض و امثالی ایله ثابت و مثبت و متحققدرکه حال اضطرارده حرام بولنان اشیا حلاله انقلاب ایدر . بناء علیه مثلاً بر بلدهده محصور قالبب آجلاقدن تحت نهادهده بولنان اشخاصه مینه و لحم خزیر که عین حرام شکاری اکل ایلک مباح قالیر و چونکه اشیاده اصل بولنان و حل و یعنی حلال بولتی در: ضرورت فوق العاده وقتنده او حراملر (کل شیء یرجع الی اصله) مفهوم جلیلهده حیات یعنی حلاله رجوع ایدوب مباح بولنور و حتی علی روایة او که اشخاص بولنرک کندیلرینی مباح بولندیفی بیابو طوررکن آجلاق ایلله ترک حیات ایدرلرله (ولانلقوا بالیدیکم الی التهلکة) آیت جلیلهده می موجبینجه او آدمار آثم بولنورلر (دیگر روایتده اعزاز دین و سیانت حدودالاهی قصد ابتدکارندن غیر آثمدرلر) .

بالکمز شورایی شایان دقتدرکه بالادهده کی (۱) ، (۲) ، (۳) ، (۴) نومرولی آیت جلیلهده (فی محمصة غیر متجانف) و (۱) ، (۲) ، (۳) ، (۴) نومرولی آیت جلیلهده (غیر باغ ولا عاد) و (۳) نومرولی آیت جلیلهده (الا ما اضطررتم الیه) وینه (۱) و (۲) و (۴) نومرولی آیت جلیلهده و من اضطر و بیورلرینی ایچون اوبله بر هلاک درجه سنده آجلاق محلیده کرهأ یعنی میل ایتمکمزین وینی و تندی خارجنده ینمی مباح قالان او اشیاک کمال اضطرار ایلله اکل حقدنده کی رخصت شرعیه

[۱۰] جملة احکام مسدیه مک فواصد کلیة فقهیه فی احتوا ایدن مادماری میانده آتی الذکر (۲۶ : ۳۱) نومرولی مادمه لک بر مبعثه تعلق مطبونه بناء مواد مذکوره آتی به درج ایدلشدز .

ماده ۲۶ تحمل الضرر الخاص لاجل دفع الضرر العام

ضرر عامی دفع ایچون ضرر خاص اختیار ایدیلور .

ماده ۲۷ الضرر الاشد بزال بالاخف

ضرر اشد ضرر اخف ایلله ازاله ایدیلور .

ماده ۲۸ اذا تعارض مفسدتان روحی اعظمها حرراً بارتکاب

اخفهما

ایکی فساد تعارض ایتدکده اخفی ارتکاب ایلله

اعظممنک چاره سنه باقیلور .

ماده ۲۹ من ابتلى بلبتين بآیهما شاه

اهون شرین اختیار ایدیلور .

ماده ۳۰ درء المقاسد اولی من جلب المنافع

دفع مفساد جلب منافعدن اولادر .

ماده ۳۱ الضرر مدفوع بقدر الامکان

ضرر بقدر الامکان ازاله ایدیلور .

حدودینی تجاوز و اولرله اصلا میل و انحراف ایتماک لازم کاور . برده شایان اعتنادرکه احتیاجات فوق العاده و شدیدینی مشعر بولنان و اضطرار و محرمی حلاله تحویل ایتمکده ایسهده بو اضطرارک : بر طاقم مکلیفات مضره و مستکرهده و مثلاً راقی ویا افیون ویا اسراره انهماک شدیدک ترکی حالده احوال فوق العاده تحوثن و مثلاً خسته لثقی ویا مشکلات و اضطرابات عظیمیه استقران کی ملحوظ و موهوم نهادهده قارشو اناری استعماله دوامه مجبوریت صورتنده کی احتیاج غیر مشروع و مقول . اضطرار فاسد ایلله قارشیدیرلهمیه جفی و واقعا و لاجرج فی الدین و یعنی دیندهده کوجلاک یوقدر و بیورلمش ایسهده بومساعده شرعیتهک هیچ بر زمان برطاقم افعال و اعمال منیه و محرمه و مستکرهده دوامه مساعده صورتیلله تفسیر ایدیلهمیه جکی نریب و کاندز . کذلک تداوی بالحرمان حقدندهده حکم بالاده عرض ایدیلان صورتندهده: حال نهادهده و اضطرارده حکیم حاذقک تعلیم و توصیه سیله بر خستهیه حرام اشیا مثلاً آفیون و سائر ایلله تداوی جائزدر ؟ بو حکم ایسه سالف المرض آیات جلیله و احادیث شریفیه مستنددر ، مادامک انلرک احکام جلیله سنه توفیقاً احوال فوق العاده اضطراریده و نهادهده عزمات حلاله انقلاب ایدیلور بو قاعده عمومیهده تبعاً و مینه و دم ، لحم خزیر کی عزمات حقدنده کی احکامه قیلاً مسکراندن و بناء علیه محرماندن بولنان آفیون و توایی و امثالک بر منوال محرر احوال ضروریه فوق العاده حلاله انقلاب ایدیلهمیه جکنه حکم ایلله یلور و چونکه احکام شرعیه ادله اربهمسندن بری دخی قیاس فقها ایدوکی معلومدر .

آفیون ایلله توابعی یعنی آفیون روحی ، تریاق ، مورفین و امثالی و اسپرطوودها سائر بوکی هیلری - برلرینه انلرک خدماتتی بجامها ایفایدهده ک مثلاً وقایین ، ووقایین ، ووقایین روحی ، کی معالجات و سائر ادویه ک ففدانی حالده - مسکراندن و لهذا حرام بولنلرینه رغماً احکام مذکوره شرعیه ایجاب ایلله اضطرار و احتیاج فوق العاده حدوث و تکیونده حدود طبیعه شرعییه داخلنده معالجات و تداویده استعمال مجبور و مضطرز . انار بوکی احوال ضروریه فوق العادهده حلاله تحوّل ایللریله حرام دکل لابد و لازمدرلر . فصل که بر ظالم و مجبر کله کفر ، قتل نفس اوروج بوزمق کی منی عنه بولنان شیلرله اجبار ایدرله نفسمزی قورنارمق ایچون :

قال الله تعالى عز وجل (فی سورة النحل)

من كفر بالله من بعد ايمانه الا من اكره وقلبه مطمئن بالايمان

تفسیر موا که کوره مضمون شریفی . (برکیمسه الله تعالى به ایمان ایتدکن صوکره اختیار کفر ایلله غضب الهی به او ضرر ایسهده لکن او کیمسه کفره حیراً و رضاسی خلافتنده سوق ایدلدیکی حاله قلبی ایمان اوزره ثابت و مطمئن بولنورسه عذاب و غضبه مستحق و معروض بولنلر .)

نص جلیلهک ایجابات خلاص بخشاسنه توفیقاً تکلیفات و اتمینی

قبول ايله مكافز . شو حالده امراض و خسته لاق كې بر مجبر شديدك جبر
و زوريه محرمات مذ كوره بنده بحسب الضرورة و بر موجب مساعده
شرعيه قبول واستعمال ايلكلكمز لازم كلور .

مابعدى وار ارکان حريمه دن فریق احمد مختار

اکیبسات

عقول اصحابك فكر و ذكاسی آرنار اكسامز
او بر نور الهيدر ضیاسی آرنار اكسامز
تفاوت اولسده ارباب رشدك عقل و فهمنده
سديد الرائی اولان ذانك دهاسی آرنار اكسامز
مخلده قابليت شرط اعظمدر كالاته
برنده تخم فياضك نماسی آرنار اكسامز
كل ذاتيدر انسانی عالی ایايان دائم
مقامات هنرده اعتلاسی آرنار اكسامز
معاليپروان دهره كبسه سدره اولماز
كيدر طور مندمار هئاسی آرنار اكسامز
تعالی ایلر البت آسمان فیض اقباله
همای اوج عرفانك صفاسی آرنار اكسامز
صمود ایلر پیاپی جاه مرقات ترقیه
درشیده ارباب سميك ارتقاسی آرنار اكسامز

حجاز والی سابق

احمد رشید

تخمیس غزل عصمت بخاری

فارسیده مینا ترجمه

نیچه پیل معتكف دیر ایدم ابکم ، خاموش
فكر تقوايه اويوب كزمش ایدم خرقه بدوش
بر قدح صوندي بكا پیر هغان ایتدم نوش
دون خرابات یانندن كچيوردم مدهوش
بی مست ایتدی ینه منیچه باده فروش

بی آتشده بیابانه غم دلدارم
درد هجرانه رفیق اولدی دل بزارم
اوله بر شهره اولاشدیم كه كوروندي يارم
قارشیمه چیقدي ملكزاد اوپری رخسارم
بت شكَن زلف دلاویزی پریشان بر دوش

دیدم ای دانه خالی ابدی فتنه صلا
دیدم ای طره طراری كوزل دام بلا
دیدم ای غمزۀ نغماری ازل تیغ قضا

دیدم ای جان بو ناصل کوی، سکا برهاندی قضا
ای مقوس قاشکه ماه نوین ، خافه بکوش

دیدي اوراد ومناجاتدن ال چك غیری
دیدي چیق حاقه زهاددن آرتق باری
دیدي سجاددن یاق نارده كور انواری
دیدي تسبیحی ده آت باغله همان زماری
قالدیر آت خر قینی، رندانه کل اول كسو تپوش.

کل درمكیده به ، هو دبیرهك ، پوستکی سر
كورده سلك آب و هواسی نه قدر جانپور
خانه زهد و ورع : فائده سز بوش شیلر
توبه نی بر طرف ایت باده عشق ایچ یكسر
طاشه چال شیشه تقوایی اولوب صها نوش

دیكلمه كفته هر واعظ افسانه زنی
صافین آتمه می و محبوب ايله صحن چمنی
نام و شاندن كچوب اول بی اثر کبر و مفی
سو کره کل چاق یانمه دیكله آلهی سیخی
یول بودر: وارسه اکر سن ده حقیقی بر كوش

دل هزار اولدی نییدن نه قدر ایلدی آم
بال و پر آجدم آکا ایستدم اولق همراه
شوقه کلدیم ایدرهك چاك کریبان ابوام
اوله دیوانه و سرمست قوشارکن ناکاه
اوله بر حضرت ایردمكه نه دل قالدی نه هوش

بنده اولدم او زمان همدم مستان ألت
دانش دین و دلم اولدی بتون باد بدست
ترك فانی ایدرهك باقی به اولدم پیوست
کوردم اولدم بر آلائی، هپسی ده دیوانه و مست
شوق باده یله همان جلوه سی: درجوش و خروش

هپسی بی غافانه طبل و علم : شاه جلال ،
هپسی جان عالنه ، ملاك بی صالح و جدال
هپسی ده بزم شماع أمله شمع جمال
هپسی ده بی نی و چنك اولمه ده رفصان وصال
هپسی ده بی می و ساقی نه كوزل نوشا نوش

دل دیوانه به زنجیر ملامت اوردم ،
عقل تزویر و جفا کاری آتوب قورنولدم
او زمان رشته ناموسده آزاد اولدم
عرض حال ایتك ایچون توبه نی تکرار بوزدم
دیدي اسرار بیکی کتم ایت سوزیمی دیکله خوش

بوراسی صحن سماغخانه دکل ، اتمه کذاب
بوراسی مدرسه می ناکه آتارسك هپ لاف
بوراسی تکیه دکل هو چکمه سین بیدل صاف